

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Калин Кънчев Гайдаров – професор в НАТФИЗ „Кръстю Сарафов“
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
професионално направление 3.2. Психология
докторска програма „Социална психология“

Автор: Теодора Силвестрова Меднева

Тема: „Бърнаут синдром при лица на свободна практика: фактори, диагностика и превенция на професионалния дистрес“

Научен ръководител: доц. д-р Юрий Павлов Янакиев – Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Теодора Меднева е докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Психология“ на Педагогическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ в докторска програма „Социална психология“. Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита на членовете на катедрения съвет на заседание от 30.10.2023 г.

Теодора Меднева е завършила две университетски магистърски програми, които са свързани с разработването на дисертацията, - „Психология на управлението“ и „Управление на човешките ресурси“, и има административен опит в сферата на управление на човешките ресурси.

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертацията е свързана с диагностика, превенция и управление на професионалния стрес. Акцентът на научния труд обаче, което му придава особена актуалност, е изследваната общност – лица на свободна практика. Тази група работещи започна да се появява във фокуса учените едва отскоро, на има сериозни перспективи за увеличаване на нейния обем

3. Познаване на проблема

Теодора Меднева е разработила теоретико-емпирична труд, с приложна насоченост. В теоретичната част на дисертацията са разгледани основни теории и идеи, свързани с професионалния стрес и професионалното прегаряне. Цитирани са редица сериозни научни изследвания в тази област. Направен е диференциален анализ на понятийното гнездо около категорията „стрес“, което е позволило на автора да намери коректни операционализации на основните понятия, които използва.

4. Методика на изследването

Цялостната методика на изследването е представена във втора глава, което включва: предмет, обект, цели и задачи, хипотези, инструментариум, извадка и организация на про-

веждането. Формулирани са три основни хипотези, като към втората и третата са включени и по пет подхипотези. Те обхващат основни социо-демографски и професионално-организационни фактори, влияещи върху нивото на професионално прегаряне.

Извадката включва 1231 респонденти, което е впечатляващо, а, освен това, има добра вътрешна диверсификация. Емпиричното изследване е направено в периода 2020-2022 г. в профилирана онлайн-платформа.

Използвани са два диагностични инструмента – въпросник за самооценка на бърнаут и въпросник за оценка на факторите за бърнаут.

Много добре е подготвен и реализиран статистическият модел за анализ на суровите емпирични данни, като са използвани методи на дескриптивната статистика, дисперсионен анализ, t-тест, корелационен анализ и структурен анализ.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд представлява сериозно научно изследване, което напълно отговаря на изискванията за такъв вид разработки. Дисертантът показва задълбочено познаване на литературните източници по темата. Наред с базисни трудове, са проучени и редица съвременни научно-приложни публикации. Разработен е комплексен дизайн на емпиричното изследване, като в него е включен авторски психодиагностичен инструмент. Прави впечатление убедителното използване на статистическия инструментариум, както и предметният анализ на получените резултати. Дисертацията съдържа и приложен панел, в който са показани значими аспекти на справянето с бърнаут синдрома при фрийлансъри

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Очевиден е индивидуалният подход и личната ангажираност на автора към разработената тема. Приносите, които се посочват от дисертанта, са описани ясно и точно и съответстват на съдържанието на труда. Публикациите на Теодора Меднева напълно отговарят на изследваната проблематика.

7. Автореферат

Представеният автореферат съответства на изискванията и коректно описва същността на дисертацията.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Теодора Меднева притежава изграден авторски почерк и това позволява да продължи научните търсения в областта не само на психологията на професионалния стрес, но и в глобалното пространство на приложната психология. Предвид това, препоръчвам тя да продължи научното си развитие, като реализира нови изследвания и публикации.

Представените от автора научни резултати могат да се използват за създаване на цялостен модел за превенция и профилактика на професионалния стрес и професионалното прегаряне в сферата на самонаемащите се лица и свободните професии, което ще запълни една съществена празнота в българската приложна психология.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

КАТО ИМАМ ПРЕДВИД ПОСОЧЕНОТО, ПРЕПОРЪЧВАМ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ПОЧИТАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ ДА ГЛАСУВАТ ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ В:

ОБЛАСТ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ,

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.2. ПСИХОЛОГИЯ

НА ТЕОДОРА СИЛВЕСТРОВА МЕДНЕВА

09.01. 2024 г.

Изготвил становището:

(подпис)

проф. д-р Калин Гайдаров